Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 30 (516). Неділя, дня 28. липня 1929. Рік XI.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Živnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціка примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.
Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ
За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інс тит 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошеннє 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Село на переломі.

Думка про те, що селянин не здібний глянути далі поза свою „парафію“, поза свій загумінок, що він неспосібний, в наслідок свойого невільничого прикования до клаптика ріллі, піднестись на височінь глибшого заінтересовання загально-національними справами, питаннями державно-політичного характеру — така думка була досі всевладною. Ця думка мала характер засади, передовсім в політичному світі. Та проте цею „засадою“ захитали деякі незбиті факти останнього часу, а з окрема післяреволюційної доби.

Що серед селянства взагалі, довелось зауважати донедавна застрашаючий брак самопошани і почуття власної сили; що селянство було настільки малорозвинене і духово убоге, що справу „соціяльного визволення“ ставило як одинокий ідеал перед собою, а справою політичного визволення мало або й зовсім не турбувалось і було байдуже до цього „як там впорядкується в горі начальство“ (себто політична влада) — це правда. Ніхто не зможе теж заперечити цього, що пасивні і майже зовсім незорґанізовані селянські маси, без власного проводу, йшли донедавна стало на шнурку всякої політичної демаґоґії (коли ходить о наше селянство, то — чужедержавної політичної демаґоґії). Правдою є теж, що серед селянства не приймалася, до недавна, думка про те, аби оно могло і мало стати самостійним чинником політичним, з власною політичною ідеольоґією.

Все це правда і все це, ще на довший час, правдою остане, але цій правді видно вже конець, а властиво видно початок нової правди: Серед селянства наростає духова провідна верства і вона, будучи речником його хотінь, витягає руки по керму влади, а це значить, що на селі збудилась воля стати самостійним політичним чинником.

Які докази на це?

Сьогодня є для цього лише ознаки—завтра будуть дані.

Ознаки? Так! — Возьмемо, для першого прикладу, Україну під большевицьким пануванням. Тамошнє селянство, що живе серед страшних матеріяльних злиднів, під вічною загрозою кулі московських чекістів таїхніх наємників,—селянство, яке знало до недавна одно лише гасло: „Земля і Воля“ — видвигає, навіть серед тих умовин в яких оно живе, далеко ширше і духово богатше гасло: „Земля і Влада“. Такий, а не інакший сенс має те основне домагання тзв. середняцького і куркулівського стану, яке сьогодня виражається на Україні в словах: „Хай будуть ради, але без большевиків“ (себто без політичного проводу большевицької централі Москви і без цих усіх „благодатей“, що їх Москва несе з собою на Україну в її духове життя). Є дані твердити, що під таким ставленням справи підписується 80 відсотків українського селянства, що найшлося під большевицьким пануванням. А таке ставлення справи — це вже ціла революція в світопогляді села, яке досі дбало лише за це, аби черево напхати. Треба зважити, що це лише початкова ступінь процесу, з виглядами на краще, з огляду хочби на це, що цеї думки селянство активно боронить і за неї несе величезні жертви в крові.

Возьмім, для другого прикладу — тутешнє село. Коли пильно прислухуватись до цього, про що наше село тепер говорить, то не можна не звернути уваги на далеко більшу, ніж раніще на селі, рухливість думки, богатство думки (з великим богатством все йде в парі: кошлявість, спростачення і убожество, але це нашому твердженню не перечить а доказує) і круг (обсяг) заінтересовання, спеціяльно справами політичними, господарськими, церковними, освітними, спортово-руханковими. Про деякі справи, які горячо і на всі боки обговорюється на сьогодняшному селі, — вчорашнє село навіть не снило.

Коли розглядати справу в ширших розмірах, то ознаками збільшення політичної активности села треба рахувати такі величезні рухи, як майже самочинний 40-тисячний зїзд румунського селянства в Альба-Юлія, о виразно політичній закрасці, мобілізація хорвацького селянства під політичним прапором Радічівщини, політичний селянський „зелений фронт“ Стамбулінського в Болгарії, виразні натяки на зединення польського селянства під одним політичним прапором і цілу масу дрібніщих селянських рухів в середній та східній Европі, що їм певний підсумок має дати світовий селянський конґрес в Берліні, слідуючого року. До цього конґресу, як взагалі до жадного міжнароднього підприємства цього рода, не привязуємо ніяких надій, наводимо це останнє лише на доказ, що селянське питання, а з ним і саме селянство входить на дієву політичну сцену в непрактикованій досі формі.

Для нас важне: Чи умовини пособлятимуть дальшому ростові активности села взагалі, а з окрема чи пособлятимуть утворенню на селі активної провідної селянської верстви, що змоглаб взяти на себе тягар політичної відповідальности за долю селянства, а разом з цим і долю Нації?

Думаємо, що так! В першу чергу наше село дало безпосередно, головний контингент активних оборонців нашої національної справи (в розумінню політичному) в рр. 1917—20. Більшість їх живе сьогодня на селі; вони можуть і повинні стати в рядах сільської духової аристократії. Ці люди богато пережили, богато поредумали, богато бачили, з боротьби винесли великий досвід і цього всього марнотравити не можна ані через неробство, ані через злий приклад, яким вони моглиб перечеркнути самих себе і весь свій моральний доробок. Навпаки, они є, можуть і повинні бути цими, на яких село будуватиме свій морально-політичний капітал.

Далі: Селянство взагалі буде мати, в наслідок удосконалення технічних середників в сільсько-господарському промислі, щораз то більше часу займатись справами, що не будуть входити безпосередньо в обсяг їхньої щоденної праці та турбот. Все, що селянин заробить на економії праці, буде міг посвятити для свойого власного удосконалення духового. Розбудова сітки споживчих і кредитових кооператив, кружків Сільського Господаря, Маслосоюзу, читалень „Просвіти“, кружків „Рідної Школи“ і школи взагалі, спортово-руханкових товариств та професійних селянських і політичних орґанізацій, — звязувати буде зі селом щораз то більше умових працьовників і це звяже одних і других узлом взаїмної залежности.

Дуже важним чинником є наприклад це, що за Збручем тзв. автокефальна українська церква звязала свою долю з долею українського, політичномужніючого села. Тип священиків-суспільних діячів у нас, причиниться в величезній мірі до духового росту села.

Нарешті ця обставина, що жінка зняла зі своїх духових очей серпанок і входить в круг усіх справ, а між ними і політичних — це скрізь, а також на селі, нова сила, що може і хоче помогти двигнути тягар політичного виховання Нації, а разом з тим тягар відповідальности політичної.

Всі ці ознаки та ці умовини, серед яких кільчиться переломовий процес, живо нагадують цю переломову добу, в якій доходило до голосу міщанство в другій половині 18-го століття.

І так, як тоді з великим недовірям та насмішками ставився старий політичний світ до міщанства, так і зараз у відношенню до села дається зауважати більше пересуду та кепковання, аніж річевого досліду. Але! Так, як тоді, так і тепер пересуд не буде в силі спинити переходу села — з хлопячого в мужеський вік.

ЗАКАРПАТСЬКА УКРАЇНА ПІД ЧЕСЬКИМ ПАНУВАННЯМ.

(I. Назва краю. — II. Мирова конференція і автономія Закарпаття.— III. Автономія в дійсности.—IV. Влада в краю, адміністрація та справи мови і культури. — V. Висновки).

I.

Перед революцією 1918 р. вживано ріжних назв на означення тої землі-території, що її заселюють Українці по тамтім боці Карпат.

Всі такі назви як: Прикарпатська Україна, Закарпатська Україна, Угорська Україна або Прикарпатська Русь, Закарпатська Русь, Угорська Русь, або просто Закарпаття, Підкарпаття, Прикарпаття — були лише етноґрафічним поняттям. Політично належали ці землі перед 1918 роком до угорського королівства.

Сьогодня встановлена Чехами для цеї нашої области назва „Підкарпатська Русь“, а в нас самих усталилась назва Закарпатська Україна. Ці обидві назви мають сьогодня вже двояке значіння. Одно — етноґрафічне, друге — політичне, публично правне.

Етноґрафічно означають ці назви всю українську землю-територію і всіх Українців, що живуть за Карпатами в чехословацькій републиці (отже й тих, що живуть в Словаччині). В політичнім, публично-правнім значінню, слово „Підкарпатська Русь“ означає цю автономну територію, якою завідує, під оглядом адміністративним — краєвий уряд в Ужгороді, що звався до року 1928 „Цивільна Управа“.

II.

Закарпатські Українці дістали, на підставі мирового договору, автономію, що її затвердив конституційний закон чехословацької републики. Мировий договір має всього чотири точки, відносно автономії Закарпатської України.

Перша точка мирового договору звучить так: „§ 1. Чехословаччина зобовязується визнати українську територію на полудне від Карпат в межах, встановлених головними союзними та співучасними державами — **автономною одиницею** в чехословацькій републиці і дати їй найвищу самоуправу, яка тільки дасться погодити з **єдністю** чехословацької держави“.

Отже, на підставі цього зобовязання, належиться Закарпатській Україні найширша автономія аж до тих границь, які будуть нарушувати єдність держави. Отже все, опріч справ державного скарбу, армії та закордонної політики — повинно бути окреме.

Друга точка мирового договору дослівно каже так: „§ 2. Край (штат) Українців на полудне від Карпат буде мати свій окремий сойм. Сойм цей буде виконувати законодавчу владу в усіх шкільних, мовних та релігійних питаннях, згідно з обовязуючими законами чехословацької републики. Ґубернатор краю, якого іменує президент чс.-републики, буде відповідати перед українським соймом“.

„§ 3. Чехословаччина зобовязується придержуватись цього, щоби урядники в краю Українців були назначувані згл. вибирані зпоміж місцевого населення, оскільки це буде лиш можливе.“

„§ 4. Чехословаччина забезпечує краєви (штатови) Українців відповідну репрезентацію в парляменті ч. с.-републики, до котрого то парляменту край висилати-ме послів, вибраних по думці конституції чехословацької републики. Ці посли не будуть мати права голосування в чехословацькому парляменті, лише в таких справах, які є дані до вирішування українському соймови.

Такі рішення, відносно Закарпатської України, встановила мирова конференція і це забезпечено в санжерменському мировому договорі, що має дату — 10. вересня 1919 р.

III.

Така широка самоуправа гарне діло для Закарпаття. Але вона є лише на папері. В дійсности є куди не так.

По перше, чехословацька република мала виділити в одну автономну одиницю всі наші землі, на полудне від Карпат. Та цього она не зробила, бо до „автономної Підкарпатської Руси“ належить лише дві третини наших земель в Чехословаччині. Одна третина, себто около 200.000 душ, належить все ще до Словаччини. Ці наші братя позбавлені всяких національних та культурних прав і виставлені на безпощадну словакізацію.

Сойму, що мавби мати законодавчу владу до сьогодняшного дня не скликано. Минулого року (1928) переведено вибори до тзв. „Краєвого заступництва“, що мало бути чимось в роді відступного за сойм. Та це відступне було і є дуже мізерне, в законі ч. 125/1927 сказано, що з діяльности і прав цього заступництва виключається всі політичні справи. Краєве заступництво малоби право вмішуватись лише в справи господарські, здоровні, гуманітарні та комунікаційні, але й в цих ділянках, права його неповні, а дуже обмежені. Се заступництво було введене в життя 1928 року на основі згаданого закона ч. 125/1927, коли поділено цілу ч. с. — републику на чотири краї: Чехію, Моравію, Словаччину та Підкарпатську Русь.

Коли і чи взагалі буде скликаний український сойм—невідомо. Відомо лише, що до скликання його уряд чехословацький зовсім не має охоти, бо інакше не касувавби був старих жуп підкарпатських і не заводив одностайної адміністративної реформи в 1928 р. на Закарпаттю, як це він зробив в інших трьох краях. Заведення цеї одностайности і скасовання жуп, це перший поважніщий крок в напрямку повного знехтовання забезпечених мировим договором прав автономних і самоурядних Закарпатської України. Цим започаткували Чехи самоволю, яка що далі стає все більш безсоромна.

(Продовження буде).

●●●●

Познанська вистава.

Польща від ряду літ приготовляла велику виставу що її устроїла цього року під іменем „загальна краєва вистава в Познані“. Часописи вже перед її отворенням були переповнені статями про її розміри та значіння. Вистава ця мала дати образ господарського життя Польщі, а має піднести консумпцію та експорт, має причинитись до розширення господарських взаємин з іншими державами та має показати світові те, що Польща за 10 літ зробила, як стоїть вона на полі промисло-торговельно-рільничім. Це є напрямні, якими руководились керманичі вистави.

Ціла вистава розміщена на пятьох великих теренах, получених в одну цілість, а експонати містяться в 111 павільонах. Є там заступлені відділи: промисловий, торговельний, виробницький та рільничо-годівельний. Ціла вистава виглядає як окреме місто, якого побудовання звязане з величезними коштами. Улаштовання вистави коштувало досі 85 міліонів золотих, а в цьому міститься 15 міліонів, які дала держава на виставу в форм допомоги.

Точно оглянути цілу виставу було трудно, бо на це треба би принайменше одного тижня, а це є получене з великими видатками. Нам вдалось поїхати з одною польською рільничою прогулькою зі Сх. Галичини. Українців було серед прогульковців дуже мало, і то переважно наші Гуцули. Поїзд, яким їхала наша прогулька мав 40 ваґонів, в яких дусилось біля 1800 людей. По дорозі слідкували ми пильно стан рільної культури в ріжних місцевостях. Чи не найгірше представляється Конґресівка, де на пісках, гойдалось рідоньке дрібне житце, овес та слабонька картопля.

За те, вїзджаючи в Познанщину, мається враженнє, що чоловік в іншому зовсім світі. Хоч ґрунт той самий що й в Конґресівці, але врожаї на тих пісках кращі ніж врожаї у нас на чорноземах. Тут зразу бачимо незвичайно високу німецьку сільсько господарську культуру. Тут не тільки жито незвичайно гарне, але прегарна пшениця, цукровий бурак і взагалі рослини, які на пісках тяжко удаються.

По 25 год. їзди прибули ми до Познання. Автобусом завезли нас на кватиру, де мали ми ночувати три ночі. Але яке було наше здивовання, коли ми опинились в „райтшулі“ де по цілій долівці розтелено солому, на якій переспали вже може й цілі тисячі ріжних людей? Всі протестували проти такого приміщення, але на протестах звичайно й кінчилось. Інші помешкання (готелі наприклад) були незвичайно дорогі, від 18—30 золотих за ніч.

Само місто Познань робить враження добре утриманого міста. На кождому кроці видко добру німецьку школу. Вулиці просторі, чистенькі, з боків богато зелені.

На саму виставу призначено було всього 2 дні. Це очевидно час за короткий, щоб можна було як слід виставу оглянути. Тому звернули ми головну увагу на відділ сільсько-господарський. Були тут заступлені такі ділянки, як сільсько-госп. орґанізація, взірцеві стайні, взірц. хлівні, курники, сільсько-господ. машини та госп. приладдя, шовківництво, молочарство, пчільництво, виставка домашних звірят та дробу, меліорація й комасація то що.

Найкраще представлялась тваринна продукція, головно коні. Чистокровні арабські, анґлійські, гуцульські коні, (переважно власність заможних людей, що любуються в конях). З коров заступлені були головно низинна чорнобіла раса — східно фризійська, сіментелери, червона худоба та інші. Молочність поодиноких коров виносила 5, 6, 7 аж до 10 тисяч літрів молока річно. Це рівнож корови великих землевласників. Селянської худоби ми не стрічали. З хлівної годівлі були гарні окази великих йоркшірів. Також з дробу можна було бачити гарні окази: курий, гусий, качок то що.

За те дуже слабо було заступлене молочарство, пчільництво та рільничі машини.

По дводневнім звидженню вистави виїхали ми на село, щоб оглянути познанський спосіб господарки. Спосіб господарки там зовсім відмінний ніж у нас. Все йде на німець-

кий спосіб. Перш за все ґрунти тут скомасовані та змеліоровані. Дрібних господарств ми не стрічали. 20-морґове господарство належить до найдрібніщих. Середні господарі мають 40—80—100 морґів поля. Є господарі й на 200 морґах. Ґрунту там не ділять. На господарстві лишається одна дитина, прочі діти дістають сплати, йдуть в школу або ремесло. Кождий господар має всі потрібні господарські машини. Старого, нашого способу господарювання, там нігде не видко.

В поворотній дорозі задержано в Кракові примусово поїзд, щоб оглядати місто. Наших Гуцулів водили по місті від одного косцьола до другого і на всі боки їх фотоґрафували.

Коли глянемо на виставу і порівнаємо те що там було — з дійсним станом, то зауважити можна велику прірву. Вистава вивінувана великим вкладом гроша, представляє собою образ штучного накопичення богацтв, а коли глянемо в дійсність то виглядає воно не так. Стан купецький і промисловий стогне під тягарем ріжних данин, а брак здорового кредиту змушує шукати за приватним капіталом від якого треба оплачувати великі відсотки і це його дальше нищить. А коли згадаємо за хліборобів, спеціяльно за наше село, то аж страшно стає: брак землі, орґанізації, освіти, а тепер ще й нещастя одно за одним падуть на наше село.

Для нас лишається одно: Спільними зусиллями розбудувати нашу орґанізацію Сільського Господаря, бо лише в цей спосіб зможемо охоронити наших дітей перед тими злиднями, що їх тепер самі переживаємо. — *Я. і Д.*

Дописи.

Новосільці, пов. Сянік. Дня 23|VI відбулося в с. Новосільцях повіту Сяніцького політичне віче п. марш. Загайкевича, а відтак отворення чит. „Просвіта“. Новосільці положені на шляху Риманів-Сянік, окружені спольонізованими селами (Довге, Писаривці і інші) є виставлені, побіч інших сіл, як Босько, Пельня на винародовлення. І на жаль треба сказати, якщо не буде ширшого зацікавлення цею закутиною, то в недалекій будуччині може вона бути для нас страчена. Натиск є сильний, неперебірчивий в средствах. На полі віроісповідному йде попирання польською адміністрацією православія, бо покровителі знають добре, що коли православне духовенство полишене лише на ласку населення (ґрунтів після конкордату не можуть дістати православні) стане для него тягарем, наступить апостазія, але вже на ....латинство. На полі політичнім є намагання затерти ріжниці поміж нашим і польським селянином, при помочі демаґоґічного клича, впрочім тут дуже небезпечного: „Chłop polski i ruski to wszystko jedno, bo to zawsze chłop“. Розуміється, що в рамках малої дописи не можна згадати про всі небезпеки, які Сяніччині грозять. На села Сяніччини мусить бути звернена спеціяльна увага, бо як не стане їх то полоса польскости досягне самого Сянока. — Тому було цілею пароха Новосілець, ідейного о. С. Менцінського вирвати своїх парохіян з байдужности, і через просвіту зачати працю над піднесенням уровення просвітного та національного, а через виступ п. марш. Загайкевича дати змогу селянам пізнати свого посла, діяльність українського соймового клюбу та загріти парохіян до оборони своїх прав. Само віче не знайшло великого одушевлення серед своїх, не длятого, що більшість села це сельроби, але тому, що населеннє є дуже зтерроризоване — настрашене. І не диво, 10 літ „праці“ учителя п. Ґ. (який від пів року сидить в тюрмі за фалшування векслів та крадіж грошей з каси Стефчика) і місцевих шовіністів настроїли населення польське Новосілець так, що нині польська молодіж безсоромно підчас річевої промови п. марш. Загайкевича перериває йому співами, закінчуючи свої реви „Jeszcze Rusin Polakowi musi buty czyścić“. Чиж не сором вам, вам культуртреґери, які хвалитесь в своїй „wyższości“ та „misji kulturalnej“ серед „Rusinów“. Вірте нам, що до цього наш селянин не бувби спосібний. А коли до комісаря п. Тз. звернувся п. марш. і предсідник віча п. М. Бандрівчак, селянин з Новосілець, та зажадали інтервенції поліції, то пан комісар відмовився, а поліція (численно зібрана) десь поховалася. На безсоромний спів „jeszcze Rusin...“ п. марш. остро запротестував проти такого провоковання і тоді п. комісар розвязав віче. В мотивах розвязання подав, що не вільно ображувати та називати бандитами тих, котрі там співають. А коли п. марш. спитав, чому він, або поліція не інґерує на так ганебний спів, то п. комісар сказав, що не чув тих слів (но, но!) і мимо цего віче розвязав. Заслуга однак віча велика, бо отворила очі нашим селянам, що навіть на такому новосільському ґрунті, де є спеціяльні місцеві відносини (мішані подружа, майже половина поляків) не може бути компромісу, де ходить о народний інтерес. — Про моральний успіх віча свідчить відбуте по нім заложення чит. „Просвіта“. Вписалось відразу около 40 членів, складаючи вкладки, а на закінченнє хор під управою о. пароха, добре вишколений відспівав пару пісень, закінчуючи пораз перший тут прилюдно співаним гимном „Ще не вмерла Україна“. Одно побажання треба звернути до Новосільчан, щоби конечно постаралися всякими силами збудувати власну хату, бо дім будований вспільно (Dom Ludowy) поляки скрито заінтабулювали на TSL., так що треба тепер великих заходів, щоби за оплатою дістати салю на вистави. Як інформував мене о. парох на цю ціль вже прислали громадяни з Новосілець в Америці 110 дол., так, що колиб ще якась мала поміч прийшла з Америки, виділ будови „Народнього Дому“, який вже уконституувався негайно приступить до будови. З прикростю требаствердити факт, що зі Сянока, який чейже повинен бути духовим центром для наших сіл, крім одного о. Венгриновича нікого більше не було, тимчасом з далекого Коросна приїхало аж 10 осіб. Може би так сяніцький центр зі своїми представниками місто від пару літ на особистім тлі сваритися, опамятався та приступив раз до згідної праці, став приміром для сіл, бо своїми сварками, не то що спинює роботу, але їй шкодить. А ви Новосільчане приступіть до чесної роботи для свойого села і народу, возьміть собі примір від тих, які не допустили до відбуття вашого віча, де всі польські партії вигукували та співали „Jeszcze Rusin Polakowi...“, роздумайте, яке то може бути „współżycie“, коли Вас уважають за таких непотребів і ледащо, що лише „czyścić buty“ маєте. — В а ш.

Старява, пов. Мостиска. — *Розвязання „Луга“.* Наше село велике, має богато добрих громадян, але також і недобрих, що між собою сваряться і гризуться, а один другого в ложці води втопивби і послідну сорочку здіймивби. Одначе є й примірні громадяни, котрі належать до всіх товариств: до Читальні, Кооперативи і тов. „Луг“. Молодіж дивлячися на старших стає такою самою. Одні дивляться, щоби тільки десь авантуру зробити, аб щось потягнути, бо злодійство у нас теж процвітає. Другі за прикладом старших, примірних громадян, належать до хору, співають пісні народні та церковні, належать до Читальні і тов. „Луг“. Такої молодіжи — не богато, але мала скількість добрих хлопців та дівчат — ліпша, аніж купа дрантя. В руках цеї рухливої молоді, що сьогодня належить до „Луга“, „Просвіти“ і хору, скорше чи пізніще опиниться провід села і можна радіти, що є кому такий провід перебрати. Завданням цеї молоді є і буде — — виполоти цей бурян на селі, що для нього і Читальня і „Луг“ і все, що може нам дати силу і культуру селові, на заваді. Цьому сільському бурянові, цим бандитам, що ночію неспокоять село треба в першій мірі завдячити розвязання „Лугу“ в нашому селі. Не дивота злим духам, що вони доносять на „Луг“, але дивота, що воєвідство без ніякого розслідження справи розпорядком з 11|6 929. так легко розвязало наше руханково-пожарниче товариство „Луг“ так наче і йому залежить на деморалізації села. Бо на якій підставі п. Староста дійшов до переконання що „stowarzyszenie przykroczyło zakres działania, jak stwierdzono, urządza ćwiczenia na sposób wojskowy i wogóle przysposobienia wojskowego do czego nie jest uprawnione, gdyż niema zezwolenia właściwych władz wojskowych. Rodzaj ćwiczeń nie mający nic wspólnego z celem i zadaniem stowarzyszenia sposób ich urządzenia, demonstracje tyraljery wojskowej i t. p. oraz towarzyszące okoliczności urządzania tych ćwiczeń skrycie poza obrębem gminy, w lesie, stanowią dowód że rzeczone stowarzyszenie świadomie nadużywa statutu i t. d. підпис: Starosta powiatowy w. r. Moszczyński. Одним словом, це товариство чисто військове вправляє як військо, робить „ćwiczenia i tyraljery“, а до того ще в скритих місцях, щоб ніхто не бачив. Таж то чистий бунт. Добре, що не виарештовано всіх членів нашого „Луга“ на чолі з отцем Парохом. Воєвідство пише, що „stwierdzono“, що поганих провин допускалось товариство. Вартоби знати в який то спосіб стверджувало Воєвідство? Бо факти ці, які Воєвідське письмо наводить є не правдиві, а виссані з пальця. Товариство таких вправ ніколи не робило, а робило вправи чисто руханкові і пожарничі, обовязуючі всі пожарничо-руханкові Товариства в цілому краю, а подані вони є в Лугових Вістях ч. 2, 3 і 4. (Цих чисел влада не сконфіскувала). Легко могло також Воєвідство через постерунок поліції довідатися, що громада ще тому два роки дала сю площу Лугови на вправи і на тім самім місци що року відбувалися фестини і забави. Ця площа є при самій дорозі куди раз-враз ходять люди, а „Луг“ відбував вправи звичайно в неділю о 2. год. попол. і повно людий вправам цим приглядалося. Жадних „ćwiczeń“ поза межами громади „Луг“ не робив. Натомість правдою є, що в нашому селі є осібняки на чолі з війтовим сином, які ходили і співали сороміцькі пісні і всім говорили, що вони належать до Strzelców“ і робили вправи на взір військовий на майдані біля церкви і громадської канцелярії, та хвалилися, що вони дістануть карабіни від команди постерунку. Отже як хтось робив донос до Воєвідства, що якесь товариство робило „ćwiczenia“ то Воєвідство могло переконатися хто це був, ще й тепер може переконатися, а певно ціла громада це ствердить. Розвязання „Лугу“ є крайно несправедливе. Взиваємо і просимо наших послів, щоби вони занялися цею справою. Нехай Воєвідство направду ствердить, чи наш „Луг“ переступив обсяг свойого ділання, і нехай підлі люде будуть покарані, — *Нелуговик.*

Бахів, пов. Перемишль. — Завдяки Бахівчанам в Америці — виставлено в селі Бахові гарний читальняний дім з салею, та бічними кімнатами, в яких міститиметься кооператива, канцелярії і т. д. Як довго не було власної домівки — читальняники нарікали, що тяжко приходиться вести освітню працю серед своїх односельчан, які навіть не платили чл. вкладок, бо мовляв — до чужої хати не хотять сходитися. Вкінці дім виставлено — є місце, де можна зійтися та поговорити, перечитати книжку, часопись. На жаль — так оно не є. Замість взятися до освітньої роботи, якої так потрібно в Бахові, бож є тут богато неграмотних — молодіж гуляє. І якби так музики грали кождого дня — читальня булаб переповнена членами, які не платять членських вкладок. Хочеться вірити, що виділ читальні, який так богато вложив праці при будові дому, головно голова п. А. Копко — поведе працю в читальні цею дорогою, яка поведе до освідомлення несвідомих, що самі не знають що чинять та до чого йдуть. — *Очевидець.*

З Польщі і про Польщу.

Не багато галузей промислу залишилось в Польщі в руках польських. Що найважніщі віддано вже в аренду закордонному капіталові. Звісна річ, коли в краю такий страшний грошевий голод, приходиться Полякам шукати грошей деінде. З поодиноких галузей промислу — в руках закордонного капіталу майже в цілости промисл нафтовий, гірничо-углевий і добування руд, з малими виїмками — текстильний, деревний та вирубка лісів, а тепер приходить на чергу промисл електрифікаційний. Саме в цих днях відбуваються балачки уряду з представниками американської фірми Гаррімана, якому уряд хоче віддати монополь на витворювання, перетворювання і розділювання електричної енерґії в воєвідствах Краківськім, Келецкім, Варшавськім, Лодзьким, а частинно в Львівськім та Люблинськім. Умова має бути підписана на 60 літ. Уряд рішений умову підписати, але ще хоче трохи поторгуватись. Польські ґазети бють в великий дзвін, що Польща таким чином мало-помало опиниться в кишени арендарів. Цікаве, що плян Гаррімана не обіймає ані Сх. Галичини, ані Познанщини ані Горішн. Шлеска.

Польські ґазети плачуть, що польські кольоністи в Сх. Галичині і на Волині не можуть собі дати ради з цею землею, яку вони дістали при парцеляції на рати, або даром, як військові осадники. Кажуть далі ґазети, що польські кольоністи та осадники виставляють на сміх і публіку польську рільничу культуру „на кресах“, бо тепер щораз частіще відпродують або віддають в аренду свою землю українським селянам або фабрикам під бураки, а за це дістають марну винагороду. Правдою є, що на наші землі прийшли як осадники люде, що ані не уміють, ані не хочуть управляти ріллі і стали посміховищем нашого селянства. Правдою є, що тепер настали дуже тяжкі часи і дурничкою не можна жити, а треба добре напрацюватись. Минули ті часи коли „пан осадник“ діставав одну низькопроцентову позичку за другою від ріжних банків та ходив цілими днями узброєний по селі і страшив людей. Нема чого плакати польським ґазетам, плач нічо не поможе. „Бачили очі, що купували, чи діставали.“

Обовязком кождого Українця зложити бодай два рази до року даток на допомогу Укр. Інвалідам: у Зелені Свята і 1-го Листопада. Ніхто не повинен відтягатися від цього примітивного обовязку супроти тих, що жертвували собою за всіх нас!

Що чувати в світі?

Большевицько-китайська війна висіла на волоску. По всіх містах устроюють большевики походи і демонстрації, що мають на ціли підняти военного духа, а ґазети закликають до орґанізовання большевицького походу проти націоналістичного Китаю. Одночасно невідомі люде і невідомі орґанізації видрукували і розкинули силу відозв по містах і селах в Московщині і на Україні, а в цих відозвах говориться, що надходить той час в якому треба скинути большевицький уряд та покінчити з большевицькою гнилизною. Китай знова собі приготовляється до оборони своїх границь. Китайське міністерство війни зарядило мобілізацію в прикордонній смузі і стягнуло з глибини краю сильні відділи війська на большевицько-китайську границю. Японія теж хоче упекти свою печеню при цій оказії і стягнула 100.000 свойого війська на границю. Китай годився на мирне полагодження справи під тою умовою, що своїх заряджень не відкличе, арештованих большевиків не пустить, а большевицьку „роботу“ і аґітаторів в Китаю буде так само нищити як і дотепер. В такому дусі написав Китайський Уряд письмо до Москви з зазначенням, що в справі полагодження непорозуміння вишле китайський уряд в короткому часі спеціяльного представника. Але таке письмо показалося для большевиків образливим і вони замість відповіди на китайське письмо, зірвали дипльоматичні зносини з Китаєм і рішили відкликати усіх своїх представників дипльоматичних, конзулярних та торговельних з Китаю, відкликати своїх представників, що були назначені для контролі східно-китайської залізниці, перервати всякий залізно-дорожний звязок з Китаєм, а далі візвати представників Китаю в большевії, аби вони як найшвидше покинули большевію і виїхали до Китаю. Так і сталося. Усі китайські представники в большевії і большевицькі в Китаю вже виїхали. Представник Китаю в Москві виїхав до свойого краю дорогою через Берлін, бо залізниця через Сибір перервана на границях. Виїзджаючи з Москви передав китайський представник опіку над горожанами китайськими, що тепер перебувають в межах большевицького царства німецькому послові. Те саме зробили большевики в Китаю. Надходять відомости, що большевицькі війська намагалися перейти китайську границю на ріці Амур, але китайське військо розбило большевицькі відділи. Сили армії китайської на погра-

ДАЛЕКИЙ ОСТАП.

ЧУРА.

Івасько вже від самого полудня крутився по хаті аж впрів.

Жовнярська блюза розщіплена, рукави позакочувані поза лікоть, камашів навіть не обмотував — а піт котився з чола, з носа, зі щок аж в уста.

Нема часу отирати.

Кучері також сіли на мокрому чолі, а він шапку засунув на зад голови, а на ній павутиння. А на ній порох.

Нема часу поправляти!.

Нехай от завтра по обіді — то побачуть всі. Ану чи буде такий хлопець як Івасько Бунда?

Блюза, як шнурована, сподні випрасовані в „кант“, а чоботи...

Го-го! Чоботи, як новісіньке зеркало.

Тризуб протре, дашок помастить оливою, шапку витріпає, щіткою вирівнає — ану, чи в цілім куріні в кого така буде!

А кучері...

Позавиває, гребінем закине, і як пава!

О! Завтра великий день. І то дуже великий. І того він так звивається.

Пішов у ліс, наломав патиків, приніс оберемок в хату, виплів довжезний вінок і ади.

Цілу хату оббив! Попід стелю в квадрат, потім понад вікна, кутами — а на столі пахучий сніп акації розцвилої...

Аж всміхнувся!..

А тепер натне блакитних і жовтих стрічок з паперу, поскручує і обвине зелену соснину.

А там поручника портрет повісить і дасть довкола образа вінок з маків. А там повісить портрет нареченої поручника.

Або ні! Там нареченої а тут поручника — аби дивилися на себе.

А потім ще підлогу „виґлянцує“ на бляшку, витре вікна і усе перетре, аби таке було, як нове!

Завтра великий день. Нема що...

Аби лише скінчив роботу.

Під вечір, як сонце глянуло в віконце — то він брудний од пороху і павутиння всміхнувся до нього шнурком білих зубів:

— Може не гарно?

І тризуб з соломяної поплеті виштудерував на стіну і ліжко рівно застелив, як коробку і лямпа аж блистить...

А в кухни кожда річ як перейшла через його руки — то мов тільки що зі склепу привандрувала. На стінах повно блискуючої міди, білосрібного алюмінію, „блят“ — якби ніколи не палилося під ним.

І таке тото гарне — що як сонце впало — то тільки дивися. Пахне живицею — як карпатський ліс в жарку днину.

Навіть свою їдинку то так витер попелом та сукном, що перший ліпший рекрут бувби голову дав за те, що то нова.

А як прийде з вечері — то до себе возьметься. Коновка води, мило, рушник, щітки, гребінь. Такий на завтра буде — га-га-га!..

Або пізнає поручник, або не пізнає.

Сонце потягнулося за ліс — як він скінчив оглядати усе. Поправив шапку, відкотив рукави.

— Ну, гайда на вечеру.

А на порозі то аж рукою в чоло вдарився:

— Бодайже тебе! Забув на смерть?

І менажка полетіла на ліжко а він пішов до „покою“.

Таж у шафі повно поручникових мундурів, сподень, черевиків, плащів — а він — якби того не було.

— Агі! тьфу на тебе! Чорт бери вечеру! Аби все до ладу було...

У вечері сидів при лямпі і до Марусі писав листа. В печі гуділо вугілля. Бо хоч то літний день — але якесь таке по дощі потягнуло — що зимно, як в марті.

В печі гуділо — а він до Марусі листа писав:

„...І так нині наробився чоловік, що аж гей! Бо то завтра поручник рано приїде з жінкою. Передвчора поїхав, вчора було весілля, нині шлюб — а завтра приїде.

Всміхнувся:

„...Але хату то так йому замаїв я, що бігме не пізнає. Випуцував все, зелені понабивав, навіть з маків вінки поробив.

Випростувався, скрутив циґарку, і пакнув:

„...Знаєш, мені дивно, що то за весілле. Передвчора поїхав — а завтра вже буде з жінкою. В мого стрия, як женився, то пять день музики грали. Ніби я позволивби собі на таке весілля? То не є весілля...

І знов всміхнувся:

„...Зрештою не знаю. Може так воно в світі є. А мій поручник світовий чоловік. Що його не спитай а все знає. А такий тобі добрий — як батько. Ані мені не здається, що я в війську. Тай вона виглядає на красуню. Така — як квітка. На фотоґрафії сміється — скілько подивилися на ту фотоґрафію — то самі сміялися.

Всміхнувся...

...Так хотівби я, аби їм, як приїдуть, подобалося, що я зробив. А ще завтра то їх повіншую красно — аби знали, щом зичливий.

... І напишу Тобі, чи вона така, як на фотоґрафії. А з тим до серця Тебе пригортаю і цілую в вишневі губоньки — Івась...

Написав, посипав попелом — і в коверту заліпив.

А в печі гуділо і тепло йшло.

Заадресував, приліпив значок тай поставив на столі.

То завтра на почту...

Вже півні піяли, як він лягав спати. Піч давно вигоріла і він замкнув її — а хоч в голові поболювало — та що це!

То від роботи!

То переспиться — тай мине! І — чи раз голова боліла!

Розмашисто перехристився до св. Миколи, що висів над постілю і бух!

Під покривало.

Голова болить ніби — але дурниця. Найважніще, що зроблено усе. Виголився, випрасував сподні, в сорочці ґузики попришивав.

Так. А що голова — то перестане. Завтра свіжий встане і як надіде поручник то він:

„Зичу здоровлєм і щастєм. Аби весело жити було, пахуче і розмайно. Аби...“

Голова болить — думки рвуться.

Не хочеться піднести.

Сон... Важкий якийсь...

А ранком поручник Лаґан даремне стукав до вікон і з дружиною кликали: Іваську! Івась!..

Івась лежав витягнений блідосиний — і не чув...

В хаті чад, соснина, маковий віночок і привяла акація.

І як розбили двері — то вже Івась не зичив поручникови.

І листа не кинув.

Забрали до трупарні військової тай вістка летіла:

— Зачадився...

А в вечері поручник Лаґан, перший раз від коли був поручником, плакав як дитина.

Прочитав листа і плакав...

Циган і медвідь, Микита, Гануська і порошок.

— Ганусько! Ганусько! А ходи но сюди! — кликав одного ранку Микита свою жінку, ладнаючи у древітни косу, бо мав йти косити до кума.

— Чого хочеш? — запитала жінка, вийшовши з хати.

ниччу є більші ніж большевицької. Японія теж возьме участь в цій війні і вислала вже свою армію на погранича большевицько-китайське. Доносять з Харбіну, що китайський уряд заіменував начальником східно-китайської залізниці бувшо царського високого урядника Остроумова Урядники на цій залізниці складаються на половину з Китайців, на половину з Українців та Москалів, що є ворогами большевиків. Бувший отаман протибольшевицьких військ Семьонов дістав дозвіл від китайського уряду на вербовання бувших членів армій Колчака та Денікіна під прапором боротьби з большевиками. Большевики мстяться на китайцях які живуть в большевії та уряджують погроми китайського населення яке заселює большевицько-китайське погранича

Приобіцяли большевики скликати зїзд Поляків у себе і таки скликали. На цьому зїзді ухвалили силу резолюцій і рішили післати ці резолюції до Варшави на той зїзд, що ми про нього писали в попередньому числі. Кажуть большевики, що їх зїзд був ретельно польський, а той в Варшаві то не був направду польський. Ось наприклад 6-та большевицька резолюція каже: „Будівництво польської національної культури має лише у нас запевнений повний розвиток. С. Р. С. Р. має густіщу сітку польських шкіл (як що порівняти число шкіл з числом населення), як теперішня Польща“. Тепер вже хиба ясно.

У Франції відбулося чергове засідання парляменту в справі сплати довгів Америці та в справі опорожнення занятих Французами німецьких областей Надренщини. Зголошено було два внесення. Одно за уділенням недовіря урядові за те, що він протягає справу опорожнення Надренії і цим дає доказ своєї немиролюбвости, друге внесення за відложенням балачок в справі сплати довгів на пізніще. Уряд боронився і виступав проти одного і другого внесення. З оборонних промов уряду виходить, що в справі опорожнення Надренії уряд хотівби сказати „ні“, але сказати цього не може бо боїться інших держав, а передовсім Англії. Отже говорив Бріян в імені уряду про справу опорожнення довго і богато, але не сказав направду нічого, бо не сказав ані „так“ ані „ні“. В справі довгів заявив уряд, що якби перейшло більшостею голосів внесення відложити балачки над довгами, то теперішний уряд мусівби уступити.

В відбутім голосованню над обидвома внесеннями було за згаданими внесеннями (себто проти уряду) 239 голосів, а проти внесень (за урядом) 304 голосів. Уряд відніс побіду в парляменті. Як буде в дійсности — побачимо. — Після згаданого засідання парляменту виринули нові труднощі перед французьким урядом. А саме поміж членами уряду є великі ріжниці думок відносно платности американських довгів і взагалі відносно усеї фінансової політики Франції. Ці ріжниці думок причинилися до цього що голова ради міністрів зложив на руки президента держави заяву про уступлення цілого уряду. Президент цеї заяви не приняв кажучи, що тепер булоби дуже тяжко скласти новий уряд. Словом — сліпа вулиця.

Америка оголосила, що вона думає підвищити податок митний на товарі, які привозять інші держави до Америки. Підвижка митна має бути дуже велика, бо наприклад за одно привезене до Америки убрання мавби платити той, що привозить стільки митного податку скільки коштує само убрання. В цей спосіб дійшлоби до цього, що жаден товар не мігби дістатися з Европи до Америки, бо цеби просто не оплачувалося. Майже всі европейські ґазети пишучи про це кажуть, що якби Америка справді встановила такі високі митні податки, то европейським державам не лишилосьби нічого іншого як встановити такі самі високі мита на товарі американські. Найбільше журяться цим ті держави, що мають що вивозити і ті які мають платити Америці довги передвоєнні та воєнні. От така наприклад Франція наробила повно довгів в Америці, а немаючи готівки хотілаби платити, як не самі довги то принайменше проценти від них, товарами. А тут Америка не хоче товарів, а навпаки хоче замкнутись загородою митних податків. І так то поміж недавними воєнними союзниками зачинаються сварки.

Поміж **Туреччиною і большевиками** погіршились значно відносини в останніх часах. Турецький уряд протестує проти вмішуванняся большевицької Москви у внутрішні справи Туреччини, а зловживання большевиків супроти турецьких купців думають Турки покарати в цей спосіб, що зірвуть з большевиками всякий торговельний звязок.

Литва не пустила на польський зїзд в Варшаві представників тих Поляків, що живуть на Литві. — Про це, що Литва вислала до Союза Народів скаргу на Польщу, за те що Польща орґанізує бунти на Литві проти уряду литовського, ми вже згадували, а тепер додамо що в тій скарзі говориться таке: Арештований за намір убити литовського диктатора Вальдемараса, Васіліюс зізнав перед литовським судом, що по доконанні убийства мав втікати до Польщі, бо уряд польський був заінтересований в убийстві. Литовські ґазети за кордоном, які виступають проти теперішнього уряду литовського є підпомагані високими польскими урядовцями, а передовсім урядовцем польского міністерства закордонних справ, Голувком. Бомби і ґранати які найдено у арештованих литовських замаховців є такі самі як ці, що їх уживає польска армія. Польська погранична варта дістала наказ пропускати через польські граничні стійки тих Литовців, що матимуть леґітимації видані литовською орґанізацією, що стоїть, в близькім звязку з польскими властями. — Нічого собі.

В Австрії намагалося двоє людей убити президента і канцлера держави. Оден з них, безробітний ждав на канцлера Штрерувіца на вулиці і коли його побачив витягнув револьвер намагаючись стрілити. Та поліцай, що завчасу це замітив, зловив за руку наміреного убійника. Того самого дня зголосився другий безробітний до канцелярії президента і хотів з президентом бачитись. Коли його не хотіли допустити до президента, витягнув револьвер, хотів стріляти та револьвер затявся і не вистрілив. Обидвох намірених убийників арештовано. Один зізнає, що хотів лише звернути на себе увагу канцлера вистрілом з револьвери, другий удає божевільного.

Між Югославією і Болгарією далі по старому. Ми писали в попередньому числі, що не знати чи вийде що з посередництва Англії та Франції, що взялися мирити посварених братів. Так і сталося. В пограничнім місті Уштіб зачіпили сербські поліцийні аґенти двох молодих Болгарів і хотіли від них документів. Замість документів витягнули Болгаре револьвери і дали кілька стрілів до сербських аґентів та стали втікати в сторону болгарської границі. За втікаючими подалась погоня Сербів і обидвох Болгарів убили. Серби твердять, що ці два Болгаре, перекралися через границю на те, аби застрілити кількох сербських урядовців, що колись мали казати Сербам убивати Болгарів.

Всячина.

На Білоруси, під большевиками, підчас розкопування одного кургану найдено дуже цінний склад костей передпотопових звірів, а між ними кільканайцять скелетів мамутів. Кажуть, що ці кости лежать в землі вже 20000 літ.

Скільки книжок читають в Америці? Нараховано, що в 1928 р. появилося в Америці 15000 нових книжок, а кождої книжки було 20000 примірників, значить 30 міліонів нових книжок. Щоденних, ґазет появилося 40 міліонів примірників, тижневиків 55 міліонів, а місячників 95 міліонів. Направду по американськи.

Анґлійська виправа, в якій брали участь учені, ґеольоґи та інжінери, що поїхали були до Венецуелі, шукати нафтових жерел, впали жертвою нападу місцевих диких племен. Усі члени виправи вимордувані і є відомости, що всіх їх дикуни пожерли.

Ціла Анґлія молиться о дощ. Страшна посуха навістила Анґлію. Висохли студні і потоки. Видано накази аби бути як найбільш ощадними з водою. По всіх костелах відбуваються богослуження, а вірні моляться, аби Бог післав дощ на спрагнену землю.

Військо папи буде узброєне в новочасну зброю. До касарні ватиканської привезли цими днями кільканайцять машинових крісів (кулеметів), а військо папське зачне щодня вправлятись в стріляню.

Огонь що горить без перерви 258 років. В керамічній фабриці, одної з дільниць Льондону запалив первісний власник фабрики в 1671 році в одній печі огонь. Сини, внуки і правнуки піддержували стало цей огонь в печі з пошани до батька. Тепер коли продали цю фабрику чужим, то поставили умову, що в згаданій печі мусять нові власники далі піддержувати запалений в 1671 році огонь.

Подорож ядовитої змії через море. Кораблі, що везуть з далеких країв товарі та людей, мають часами на свойому дні дуже небезпечних гостей, що їдуть зосім без білету. Такими гістьми є звичайно вужі-змії. От наприклад цими днями викрив один французький професор в одному лісі полудневої Франції змію, яка вилягається лише в пралісах полудневої Америки. Змію цю удалось професорові убити, а коли її близще досліджував показалось, що це був один з найбільше ядовитих родів змій.

Кіно для псів. На вакаціях горячо, ще до цього в Льондоні і люде нерадо ходять в таку пору до кіна. Та власник одного кіна взявся на спосіб. Оголосив, що устроює кінову виставу для псів. І справді прийшла маса людей чоловіків і жінок зі своїми псами. В кіні висвітлювали саме фільм на якому зображена була погоня псів за звіриною на ловах. Пси — гості, як побачили псів, що бігли за дичиною на полотні кіновім, стали й собі рватись блище до полотна, почали страшно брехати і скакати по головах своїх опікунів.

Осетри на Сяні. — Рибаки зловили на Сяні біля Ярослава величезну рибу — осетра що важила 115 кільоґрамів, а довга була на 2 m і 3 cm. Та щасливі рибаки будуть відповідати перед судом за те, що цеї риби не викинули назад до води, бо зловлена штука була самицею, а тепер самиць — осетрів не вільно ловити.

Батько закував сина в кайдани. — В селі Хмельник, пов. Білгорайського господар Бучко закував сина в кайдани і держав його так через три місяці. Хто знає як довго ще бувби дорослий син закований, якби не навідалась до хати поліція і батька не арештувала а сина не звільнила.

У Львові в останніх часах зловлено 32 псів заражених скаженини. Досі зголосилося за лікарською помочею 24 особи що, їх покусали скажені пси.

До Афґаністану на руки большевицького посла надійшла велика посилка (кілька пак) трійла „героїни“, яку посол мав переслати далі до Індій. Трійло було призначене для витруття анґлійської залоги в Індіях. Посилку цю розпечатали і коли запитали большевицького посла, що він про цю посилку може сказати, посол відпекався всього і заявив, що не мав поняття, що в цих скринях находиться.

Чому перша половина липня була така холодна? З півночі на полудне пливуть морем величезні криги ледяні, високі на 8 – 10 метрів, довгі на 60 — 80 м, а широкі 30 — 40 м. Криги ці пливуть що року, але звичайно ця вандрівка кінчиться в травні. В останніх днях пливе цих криг щораз менше, та все таки і того леду досить, аби сильно охолодити воду.

В тім місци, де згинув син — батько стріляється. 60-літний Француз, Діпон, що втратив на війні трьох синів — відібрав собі життя біля форту Во під Верденом, в цьому самому місци, де згинув в бою наймолодший його син.

Увага на часі! Тепер є час, коли треба дуже уважати, аби не викликати пожежі. Не треба лишати сірників — коли в хаті лишаються малі діти. Ті, що курять папіроси, мусять, по викуренню, добре уважати, аби папіроску загасити, бо через неувагу при цьому — повстають найчастіще пожари. Статистика в Америці виказала, що там, через непогашені недокурки — є річно 30.000 випадків огню, що робить шкоди на 70 — 80 міліонів долярів.

Принц без помешкання. Престолонаслідник Норвеґії і його гарна подруга, які вернули недавно з послюбної подорожи немаючи помешкання мусіли замешкати в готелю. Династія Норвеґії істнує всего 30 — 40 років і тому немає ще замку, ані спадкової палати, а крім того ще й бідна. Щоби цьому зробити кінець, зроблено в Осльо збірку на цю ціль. Та збібрані гроші представляли за малу суму, щоби можна було за ню вибудувати відповідне приміщення для престолонаслідника. Чому не оженився він з американкою?

Переслідування українців в Югославії. До „Нового Часу“ пишуть: В Боснії, в Югославії живе 12.000 родин українців; в останніх часах сербське правительство, котре гнобить Хорватів, стало також переслідувати Українців, Ніяких українських часописів не вільно з заграниці передплачувати а люде навіть „Місіонаря„ попалили, щоби не дістатися до тюрми! Хто має якунебудь книжку всьо жандармерія відбирає, а власників арештує. В Прнявері тюрми переповнені. Арештують жінок, дітей і старців без розбору! Проситься отже краєві й заграничні видавництва задержати висилки книжок і часописів аж поки не зхаменуться „бряти словяне!“.

КІНО „РЕДУТА“ вул. Костюшки (Нар. Дім) найновіща програма **В норах Ріо** (в краю білих невільниць).

Для осіб з провінції, котрі спішаться чи до зелізниці, чи до автобусу — рецепти і инші замовлення, як також всякі висилки почтові полагоджує як найскорше

Аптика під „Звіздою“.

Новинки.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ був дня 19 ц. м. на авдієнції приватній у Папи.

ДО РИМУ ПРИБУЛА українська паломнича прогулька і зложила вінок на могилі „незнаного жовніра“

В КИЇВІ УСТРОЇЛИ ПОЛЯКИ уличні походи і демонстрації проти варшавського зїзду Поляків. Демонстранти несли таблиці з польськими написами „хай живе комуністична революція“. Словом, польські комуністи почуваються в Київі — як в дома.

ШКОДИ ОСТАННЬОЇ ПОВІНІ. Тимчасовий підрахунок шкід повіні на Станиславівщині виказав, що вода знищила 670 мостів на дорогах яких вартість виносить 7 міліонів золотих; 294 домів і забудовань на суму 700 тисяч золотих; 52 тисячі моргів землі вартости около 5 міліонів, а ріжних матеріялів будівецьних, залізнодорожних і т. д. на 56 тисяч золотих.

— А диви, як онде на вигоні громада людей, обступили цигана, що приволікся з медведем. — Циганище бубнить у тамборинку, а медвінь зводиться на задні ноги і танцює.

— А видиш, окаяннику! — підхопила Гануська — такого звірюку циган навчив танцювати, а я вчу тебе дванайцять літ: Микито, не ходи до коршми, не пий горівки, і прошу, і плачу, і клену нераз, як тілько вмію, і не годнам тебе навчити.

— Ге, ге! Небогонько, якби ти знала, як цигани вчуть медведя танцювати, то ти певно плакалаб.

— Або ти знаєш, коли ти в горах не був? — перервала Гануська.

— А знаю! Бо ще за небіщика тата як я ще був парібком, ночував у нас Бойко, що ходив з ялівцем, а тато купували ялівець, бо тримали вівці, а ялівець добрий лік против мотилиці — то Бойко оповідав, яка то циганська школа танцю для медведів.

— То небогонько так, — почав Микита резолютно: Цигани наставляють медведя на міцне сильце. Як медвідь зловиться, то цигани насамперед закладають медведеви залізне кільце у ніс, а відтак провадять до такої залізної клітки, що десь у лісі зладять! У клітці дно з грубої бляхи. Як у цю клітку запруть медведя, то під бляхою у ямці розкладають огонь. Як бляха возпечеться, медвідь зводиться, перескакує з ноги на ногу, бо його пече, а циган тоді бубнить у тамборинку. Шоб не збавити ніг медведеви, то вогонь розпалюють на хвилинку.

Потім, як бляха вистигне, то знов розкладають вогонь, знов медвідь зводиться і перебирає ногами, а циган бубнить.

Так роблять кілька разів, аж поки медвідь, як почує тамборинку, не пічне танцювати і на зимній блясі, бо як почує бубнення, то йому здається, що ось-ось буде знов пекти у ноги.

Коли вже медвідь на голос тамборинки піднімається і танцює, то значить, що він вже вивчений, тоді циган привязує до кільця шнурок, або ланцюшок, приморить трохи медведя голодом, щоб ослаб на силах, і волочиться з медведем і тамборинкою по світі, та показує медвежий вимушений танець, а люди дають грошенята.

— Піду я, Микито, до того цигана, може-би він мені порадив, як тебе відовчити від коршми і піятики...

— Най тя Бог боронить! — крикнув Микита. Та не було часу балакати більше, бо і Гануська пішла до хати і від кума прибіг хлопчина кажучи Микиті, що тато вже коні запрягли і з косарами на вас чекають.

Микита взяв косу на плечі і пішов з хлопцем.

Косить Микита у кума, та цілісенький день одну думку думає: чи ходила його жінка за порадою до цигана, чи ні? Ануж ходила, і циганисько дещо таке порадив, що може бути Микиті шкідливе? Добре бувбим зробив, — закидує собі Микита — щобим був не викликав баби з хати. — То знов потішав себе, що може цигана довго на вигоні не було, бо-ж це робучий час, то людоньки пішли до роботи.

А в косовицю дененько довгий, а у кума сіножать трохи більша як на чотири косарі. На пять нема, а чотирьом треба добре махати, щоб смерком докінчити, бо лишати два-три покоси, не випадає.

Пізно вернув Микита, не дуже смакувала у кума вечера і почесне, яке „подлуґ припісу“ косарам належиться.

Микита спішив домів, щоб як найскорше довідатись, чи його Гануська ходила до цигана.

Гануська розчиняла на хліб, як у хату увійшов Микита, та такой зараз від порога запитав:

— Ходилась до цигана?

— Ходилам!

— Та що тебі той волоцюга порадив?

— Та що порадив! Шкода троє яєць, щом віднесла, а він казав, щоб я тобі приносила горівки до дому та заварювала з медом, то ти перестанеш до коршми ходити.

— Видиш, жінко! Які то розумні люди цигани! Нічого рахувати не роблять, та знають видумувати, — вирецитував вдоволений Микита.

— Тай дав ще якийсь порошок, щоб посипати подушки, то від цього мабуть обридне горівка.

— І ти вже посипала? — затрівожено запитав Микита.

— Ще не посипала, видиш, що маю руки з тістом. Потому посиплю.

— А де той порошок?

— Я сама посиплю, ти не знаєш як! — сердито озвалась Гануська.

— Не сип, жінко, не сип — почав просити Микита — хто знає, чуєш, яке то, може похоруємося від цього порошку, та-ж я так на безголове не запиваюся, до коршми зайду часом, бо там знаєш і пан вуйце, радні, пан писар і ревентий, щось хтось смішного скаже, весело посидіти.

— Слухай, Микито! — почала Гануська поважно. — Я порошок сховала так, що хотьби ти рік шукав, то його не знайдеш, не будеш ходити до коршми, не буду посипати подушок порошком, а як тільки раз підеш, зараз посиплю, і будь певний, що і коршми і горівки тобі відхочеться раз на завше, бо я за цей порошок давно чула, але не годна була набути, а тепер маю!

Микита звісив голову і почав роздумувати, що може бути, як циган медведя навчить танцювати, то може і такий порошок придумати, що коршмі і горівці амінь. Порошок сильно настрахав Микиту.

Він неспокійно спав, будився у ночі, нюхав подушку, чи часом жінка не посипала цим страшним циганським порошком — як він заснув. Неспокійний був і рано. Страх перед циганським порошком перемінив зовсім Микиту. До коршми ані не заглянув, а на горівку, випросив у своєї Гануськи на різдвяні свята, великодні і правник, тай це тільки в дома.

Мягкосердечна жінка згодилася.

Додати належить, що Гануська, Микитова жінка — до цигана зовсім не ходила, порошків ніяких не мала, але пробувала ріжних способів, щоб свого Микиту від коршми і від піятики відтягнути, тай послідна її думка вдалася — як неможе краще.

Микита, встаючи і лягаючи, не забував за страшний циганський порошок.

Навіть у святенька або на празник, як собі за дозволом жінки підчемеричив, то таки лягаючи питав жінки:

— Ганусю, не сипалась серденько на мою подушку цього гаспидського порошку?

— Не сипала, ні, лягай і спи!

Вдоволена була Гануська, бо її Микита був тільки три рази до року пяний і не в коршмі, тільки в дома, але напитала собі небога іншого клопоту.

Якось її думка вийшла на село, тай богато кумців приходило за порошком до Гануськи.

— Кумусенько, дайте, голубонько, хоть пушечку цього порошку, бо мій ґазда не вилазить з коршми.

— Сама маю трошки, не можу дати — відмовляла Гануська, не зраджуючи власної тайни.

За це кумці прізвали Гануську недоброю, лукавою, і як кому подобалося, та виглядали цигана з медведем — як сонічка зза хмари. Один тільки Микита памятав добре, що на його обійстю є десь схований страшний циганський порошок і тримався волі жінки. — *Шпачок.*

В СТОЛИЦІ ТУРЕЧЧИНИ АНҐОРІ вибух страшний пожар, що знищив кілька дільниць. Огонь зачався 19 ц. м. в ночі і тревав цілу ніч і цілий день. Заходи війська, аби здусити огонь — не дали успіху.

СТАН ЗАСІВІВ НА ВОЛИНІ дуже гарний. В часі, як цвили збіжжа, не було ані великих дощів ані бурі і через те урожаї на Волині кращі ніж попередними роками. Зате стан садів і овочевих дерев є дуже мізерний.

ВИВІЗ ЗАПАСІВ ЗБІЖЕВИХ. З Польщі зачали вивозити запаси збіжеві. В останніх часах вивезено цих запасів на 50.000 тон. Продають це збіжжа за дешевшу ціну ніж плачено за нього при робленню запасів. Незла господарка...

ПРОДАЮТЬ МОСЯЖ ЗА ЗОЛОТО. У Львові продали ошуканці жидови Тайтельбавмови з Перемишля дві обручки і ланцушок металевий за 400 зл.

БРАТ АМАНУЛИ НА ШИБЕНИЦІ. З наказу Габібули повісили в Кабулю брата Аманули.

ВІН І ВОНА МАЛИ РАЗОМ 208 ЛІТ. В цих днях помер в Анґлії дідусь, що прожив 105 літ. Рік тому назад померла його жінка, що мала 103 роки. Разом жили вони 70 літ.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА ПІД ДЕЛЯТИНОМ. Не доїзджаючи стації Підгайчики — вилетів з шин мішаний товарово - особовий поїзд. Жертв в людях не було.

ДВІ МИШІ СПИНИЛИ ЕЛЕКТРІВНЮ. В Лодзі станула цими днями електрівня в ночі і ціле місто тонуло в темноті. Інжінери і електротехніки шукали за причиною ушкодження електрівні та довший час не могли причини цеї найти. Вкінці оден з інжінерів заглянув до малого пуделочка, в якому находився дуже чуткий апарат, що мав звязок з діяльністю машин. Показалося, що туди зайшли дві миші і так там маніпулювали — що довели до погашення світла в цілому місті.

МИМОВОЛІ ЗАСТРІЛИВ СИНА. Дмитро Остапюк, гайовий, дістав від заряду лісів револьвер і пішов зараз похвалитись ним до свойого батька. Батько оглядав револьвер так неосторожно, що вистрілив і убив сина на місци.

КІЛЬКО ЛЮДЕЙ ЖЕНИТЬСЯ В ЕВРОПІ ДЕННО? Статистика подає, що річно відбувається в Европі біля 4 міліони весіль. Значить, приблизно 11.000 пар вінчається денно.

КОРАБЕЛЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ „ВОЛҐА“ що плив до Константинополя наткнувся по дорозі на палаючу міну, яка вибухла. Корабель потонув а 17 осіб залоги і 14 пасажирів згинуло підчас вибуху міни.

ЗНОВА НЕЩАСТЯ АВТОБУСОВЕ. На одній з доріг біля Берестя Литовського наїхало на себе два автобуси. Підчас зудару 5 осіб тяжко покалічених а 7 менше.

РАБУНКОВИЙ МОРД В СТАРІМ САМБОРІ. В ночі 18 ц. м. приїхало авто під хату директора школи в Ст. Самборі а з авта висіло кілька осіб і подалися до помешкання дир. Шимала. В хаті зажадали грошей, а коли їм відмовлено — стрілили до жінки директора і ранили її смертельно в живіт, а директорови перестрілили руку. Мабуть бандити були добре обзнайомлені з хатньою обстановкою, бо кинулись до скрині, розбили її та забрали 1500 зл. готівкою. Забравши гроші — відхали. Арештовано 3 бандитів.

ШКАРЛЯТИНА В СТАНИСЛАВОВІ. Лікарі ствердили кілька випадків шкарлятини в Станиславові, тому маґістрат видав відозву до родичів, аби вони щіпили своїх дітей проти цеї заразливої недуги.

ПОВІСИВСЯ, ОЖИВ І ПІШОВ ДО ХАТИ. В Варшаві повісився 18. цм. на власнім поясі робітник Алмужин. Зауважили це завчасу люде і відрізали самогубника. Заки приїхало ратункове поготівля, самогубник прийшов до себе і пішов сам до хати.

ПРОЦЕС ЛЮДОЖЕРНИХ ЦИГАНІВ в Кошицях на Словаччині добігає до кінця. Судіям присяжних поставлено ні менше ні більше а 864 питань відносно вини обвинувачених циганів.

ВДУШЕНА ТОПІЛЬНИЦЯ. На ріці Сереті в повіті Заліщики витягнули рибаки тіло Маланки Мандюк і як показалося хтось її раньше вдусив а потім вдушену кинув в ріку. Підозрівають в цьому її чоловіка, але він це заперечує.

НОВИХ 3000 БЕЗРОБІТНИХ. Фабрики в Бельску виповіли працю всім робітникам і спинили цілковито рух. 3000 робітників втратило працю.

СТРАШНА ПОВІНЬ В МАЛІЙ АЗІЇ. Досі порахували що підчас тої страшної повіні згинуло 500 осіб.

ГРІЗНА ПОВІНЬ В ІНДІЯХ. Провінцію Ассам в Індіях навістила катастрофальна повінь. Вода перервала всю комунікацію, сотні людей потопилося. Деякі місцевости зовсім відтяті від світа і їх населення гине від голодової смерти. Як доносять дописувачі анґлійських часописів — на терені, навіщеному повінню, вибухла пошесть холери і правительство робить всякі зусилля, щоби прийти нещасливому населенню з помічю. З водою пливуть неживі слоні, худоба, та всяка друга домашня звірина — розносячи заразки холери.

КОТРІ ШКОЛИ ДІСТАНУТЬ ПРАВО ПРИЛЮДНОСТИ? З новим шкільним роком обовязуватиме в Польщі новий розпорядок про права прилюдности для приватних шкіл. Торкається це передовсім уділювання права держ. шкіл приватним середнім заг. освітнім школам і вчительським семинаріям. На основі нових приписів — будуть три катеґорії приватних заведень: 1) з повним правом державних шкіл, 2) з неповнам і 3) такі, що не матимуть зовсім цих прав. Надання державних прав приватним заведенням залежатиме від таких умовин: 1) програма науки мусить бути така сама, як у державних заведеннях, 2) виховання молоді мусить іти по лінії пошанування державної влади.

1.000 ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО ВІД ВИБУХУ маґазинів амуніції в Китаю [Хіни] в місцевости Яканфу.

БЕЗРОБІТТЯ В АНҐЛІЇ. Минулого року в місяці червні було в Анґлії 1 міліон 162 тисячі безробітних. Цього року в черні було о 40 тисяч менше.

ЗГИНУВ ВІД ҐУМИ АВТОМОБІЛЕВОЇ. В місті Мисловиці на Шлеську їхало авто улицею і нараз трісла ґума в колесі. Гук тріскаючої ґуми так перелякав нагло одного добрія що йшов піше ходом, що він з переляку умер падаючи на хіднику.

ОЛЕКСУ ГНАТИШИНА З БУЧАЧА арештонано за влом до кооперативи в Заліщиках малих. З украдених ним 1500 зл. відобрано при арештованю 580 зл.

БОЖЕВІЛЬНИЙ В КОСТЕЛІ. В одному місточку в Горішній Австрії війшов непомітно до костела божевільний. Постояв хвильку спокійно а потім пішов перед головний вівтар і став кричати на увесь голос: Я є Христос і прийшов я тут аби вигнати з відсіль фарисеїв. По цих словах взяв за рамена одну жінку і став її силою випихати до дверей. В костелі було богато народу, счинився переполох і крик і щойно священникам удалось успокоїти божевільного та випровадити з костела.

СТРІЛИВ ЧЕРЕЗ ВІКНО. В селі Вербіжи пов. Сокаль стрілив хтось через вікно до хати Филипа Рицова і убив його. Підозрілих братів, Гриця і Вололимира Пікитів — арештовано.

„БІСКУП“ КОВАЛЬСКІ ЗНОВА ПЕРЕД СУДОМ. Біскупа маріявицкого Ковальского поставлять перед суд при кінці серпня ц. р.

БУРЯ ЗАВАЛИЛА СТОДОЛУ А СТОДОЛА УБИЛА ЧОЛОВІКА. Перед бурею сховався до стодоли в Мшанци пов. Тернопіль пастух Филип Сокільник. Та буря стодолу завалила а звалища удусили пастуха.

ЗАБАВА В ПОХОРОН. Бавилися під Варшавою діти в похорон. Одна дівчина удавала вмерлу. Хлопці викопали яму, відспівали відправу, а два „грабарі“-хлопці положили дівчинку в яму і стали загортати землю. На щастя побачив це завчасу хтось зі старших і напівживу дівчинку витягнув зі землі.

ВИПЛЮВ КУЛЮ ПО 15 РОКАХ. Ранений в 1914 році на французькім фронті Павло Радзун дістав нагло перед кількома днями сильну дихавицю. Він сильно старався відкашлювати аби не вдуситись і при цім кашлянню виплював кулю якою ранено його ще 15 років тому назад.

ПОЖАРИ. — В Ігровиці повіт Тернопіль підпалив малий хлопчина Роман Андреїв хату зі середини і сам згорів в ній. — В Підгайчиках пов. Теребовля згоріло 7 господарів і костел. — В Дублянах під Львовом згоріли два господарства, а в них кінь і корова. — В містечку Куринець на Виленщині знищив пожар 60 забудовань. — Пожари від громів спалили доми і забудовання Магд. Зюлко в Будилові повіт Бережани, Марії Вольської в Городищу повіт Бережани і кілька господарств в Грималові. — В румунській копальні нафти в Морені шаліє огонь вже 42 дні і ніяк не дасть вгасити. — В Варшаві повстав пожар в військових маґазинах на вул. Повонзковській дня 17 ц. м. і знищив силу забудовань. Шкода виносить 2 міліони золотих. — В повіті Сокальськім, селі Поздимир, згоріло 26 домів, 19 стаєнь і 12 стоділ. Причини пожару невідомі. — В селі Крайську пов. Жидачів згоріло 64 забудоваль. Огонь зачався від стодоли Івана Попика.

ЦИГАНСЬКИЙ ПОХОРОН. В Варшаві помер в шпиталі циган. На похорон прийшло богато циганів, що принесли зі собою богато вина. Поки похорон рушив, напилися всі цього вина, трохи виляли на мерця, положили йому під голову кількасот золотих і понесли на православний цвинтар.

ЦІКАВИЙ ВИПАДОК З ГРОМОМ. На Віленщині підчас бурі ударив грім в натягнену радієву антену і по дротах сплив до студні, в якій було на 2 м. води. Коли люди пішли за водою до студні — побачили, що грім висушив зовсім воду, а на дні лишилась ржа.

НОВИЙ ЖИДІВСЬКИЙ РАЙОН НА УКРАЇНІ. В окрузі Запоріже на Україні заснували большевики новий жидівський район автономічний. Район цей зватись буде Нове - Золотопільське а урядовання буде провадитись в жидівській мові. Числить цей район 37 малих сіл.

„СОЦІЯЛІЗУВАЛИ“. Цими днями вертав поїздом до Тернополя соймовий посол, Ладика, що належить до соціял - радикальної партії. На дорозі, між Львовом а Тернополем, коли посол спав — закрались до його переділу невислідженi досі „небесні птахи“ і обікрали його зі всього. В Тернополі мусів посол виходити з поїзду і прийшлось йому йти в однім біллю. Ратувало справу те, що посол мав коц, на якому лежав, й ним загорнувся йдучи.

ЧОЛОВІК — ЩО МАВ 60 ЖІНОК. В Єгипті, де панує многоженство, найшовся старший чоловік, що зміняв одну жінку за другою. Коли тільки якась йому сприкрилась, він все находив спосіб, аби її позбутися. Аж в останніх часах дві його жертви зголосилися в суді з жалобою на нього. Суд наложив на цього химерного чоловіка кару, та чи ця кара навчить його дечого — не відомо.

Господарський кутик.

Дерева можна примусити, щоб родили. Молоді дерева і щепи можна змусити, щоб зачали родити таким способом: В липні обтяти вершки і бічні галузки, а зовсім певно на другий рік зачнуть родити. Коли дерева перестають родити через надмір галуззя, то найліпше є на весну коріння відкрити (відкопати) і оставити на верху через ціле літо. В жовтні треба знова прикрити землею, щоб морози їм не шкодили. Врожай на слідуючий рік майже все є обильний.

Як корова не хоче бігати. Практичні господарі приспішують половий гін подаванням відвару з коріння кропиви. Жменю дрібно покраяного коріння, треба через пів години варити в 7 — 8 літрах води і опісля 1 літру цего відвару треба давати корові 3 рази денно: рано, в полудне і вечір. Коли половий гін появиться зараз на другий день, подавання відвару треба перервати.

Що робити в липні і серпні? Переорати конюшиниська під озимину. Зараз по зібранню збіжжа переорати стерню і засіяти ріпою, стернянкою або мотильковими рослинами на зелений гній, угноївши передтим потасовими та фосфоровими гноями. Вичистити основно шпіхлір і стодолу. Обережно годувати худобу свіжим зерном і сіном. Відділити когутиків (півнів) від курей та повідзначувати їх перстенцями. Заасекурувати збіжжа від пожару. — В саді й городі попідпирати дерева, обладовані овочами. Гірші овочі зужити на виріб овочевих вин. Нищити гусениці білюха, капустяника. Збирати й сушити цибулю - димку. — В пасіці головний пожиток. Мід вибирати стиглий. Не допускати надмірної рійки.

Як збільшити родючість овочевих дерев? — Ґазети американські подають, що в одній місцевости переведено минулого року цікавий дослід. А саме: підкаджувано овочеві дерева углевим ґазом на протязі двох місяців на весні. Вислід був прекрасний, бо дерева зародили в друге стільки, що попередніх років. Углевий ґаз ловлено при помочі відповідних апаратів з коминів фабричних. Цього року практикує таке штучне збільшення родючости дерев богато садівників в Америці.

Чи світови грозить надмір збіжжа? Недавно появилася цікава стаття проф. гамбурґського університету, Кестнера, в якій він хоче доказати, що теперішні люди (а головно в промислових краях) їдять щораз менше всяких хлібів, а зате зуживають богато мяса, овочів, набілу та ярини. Твердить далі професор, що хліборобські краї зможуть лише тоді забезпечитись перед тяжкими крізами, коли пристосуються до запотребовань теперішних людей, себто коли управляти будуть богато городовини, овочевих дерев, збільшать молочний промисл та годівлю домашних птиць, свиней та рогатої худоби на мясо.

Веселий кутик.

Учитель питає в школі, що значить „злодій“. Ніхто не знає. „Ну, як мене назвеш, колиб я вложив руку в твою кишеню і витягнув у тебе двайцять золотих?“ — Чудотворцем — відказує ученик.

В школі.

Учитель: Якого роду є миш?
Учень: Мужеського!
Учитель: А то чому?
Учень: Бо має вуса...

— о —

Андрій: Моя жінка поковтнула 5 ґрошів.
Михайло: Кличте лікаря.
Андрій: Хібаб дурний був за 5 ґрошів платити аж 5 золотих.

Ціни конкуренційні. Солідне виміщення.
ФУТРА на зиму від найелеґантших до найскромнійших баранкових достарчає
фірма САЛЬОН МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
Петро Мягкий Перемишль, Францішканська 24.
— — — Догідні услівя сплат. — — —

Цікаве.

— Кумо! Кілько ваша корова дає денно молока?
— 10 літрів...
— А кілько продаєте?
— Пятнайцять.

Вже за старі.

У відпустовій місцевости, Кальварії, ростуть великі старі дерева біля церкви. Стрічає латинський парох нашого священика, тай каже: От здалисяб такі дерева біля костела.

— Вони вже за срарі, отченьку, щоби перейшли на латинське! — відповідає спокійно священик.

В школі.

Учителька: Діти! Пишіть уважно, не виходіть поза лінійку! (диктує): Рак лізе вперед і взад.

Івась: (заглядаючи у зошит свого товариша): Прошу пані! Баранови виліз зад поза лінійку, а він його витирає пальцем.

Обовязковий.

Бандит: Життя або гроші!
Горожанин: Ох вибачте, я не можу сам рішитися, ходім - те спитаємо моєї жінки.

— о —

— **Гість в реставрації:** Прошу мені дати пів печеної качки.
— Добре, пане — каже кельнер.
Гість чекає. Коли вже добре зголоднів, питає кельнера, чому вже раз не приносить тої качки.
— **Кельнер:** Чекаю, аж хтось замовить другу половину. Не можнаж зарізати пів качки.

Надіслане.

Пляни рисує і всі роботи будівляні робить найдешевше
Михайло Іван Кржиштоф
будівляний технік
Перемишль, ул. Реймонта.

Антін Прокіп б. канд. адв. в Мостисках подасть свою адресу в особистій справі до „Народного Дому“ в Мостисках.

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

КОНКУРС.

Виділ Товариства „ДЕШЕВА КУХНЯ“ в Перемишлі, оголошує конкурс на утримання ґімназійних учнів до своєї бурси при вул. Снігурського ч. 10. Місячна оплата виносить 60 зл. і одноразово на інвентар 20 зл. Заряд бурси обіймуть ґімназійні професори. Подання з долученою карткою на відповідь належить вносити до 15. серпня ц. р. на руки Заряду бурси Тов. „Дешева Кухня“ в Перемишлі, вул. Снігурського ч. 10.

Освітний Конґрес з нагоди 60-ліття Товариства „Просвіта“ відбудеться невідклично у днях 22—24. IX. 1929 р. у Львові. Звертається увагу всім референтам, щоби були готові зі своїми рефератами. *Конґресовий Комітет.*

Дентиста
Др. ЙОСИФ МРОЗОВСЬКИЙ
повернув і ординує як давніш при ул. Сербанській ч. 2 (над Аптикою Шанцера.

Др. Михайло Кс е
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

ЛІКАР
Др. Роман Несторович
ординує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II (площа на Брамі). Власна хемічна і мікроскопічна лябораторія. Кварцева лямпа.

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського 1. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

Хінсько-срібне столове накриття гладке і фасонове продає найдешевше **„ДОСТАВА“** у Львові, вул. Руська ч. 20, в Перемишлі, Ринок 23, в Тернополі вул. Пілсудського ч. 6.

Новинка. Важне для сільських господарів. Новинка.

Вже вийшла накладом Т-ва „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“ книжка б. Асистента Ветеринарійної Академії у Львові МАРІЯНА СТАХУРСЬКОГО, ст. ветеринарійного лікаря

ХОРОБИ КІНСЬКИХ НІГ (КІНСЬКА ОРТОПЕДІЯ)

Ціна зл. 0·60 з пересилкою зл. 0·85. Стор. 36, малюнків 24.

В цій книжечці просто й докладно описано про те, як розпізнавати хороби у коней, ушкодження та як їх лікувати. Книжечка необхідна для кождого господаря. — — —

Замовляти у всіх Філіях „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ“, українських книгарнях, Повітових Союзах Кооператив, або впрост **в Т-ві „Сільський Господар“, Львів, Зіморовича 20.**

Надзвичайна нагода!

Годинник за зол. 5·89 висилаємо на листовне замовлення за післяплатою, плоский швайцарський годинник з писемною ґарантією за зол. 5·89, 2 шт. 11·50, 3 шт. 17·48, в ліп. ґат. 7·35 і 9·35. Годинники з імітації золота 10·95 і 13·20. Фірма: Urbana G. плоскі 11·95, ліпш. ґат. 13·95 знаної марки A. Moser з довголітньою ґарантією зол. 18·80 і 21·95. Годинники на руку мужеські або жіночі 10·30 і 12·15. Столові будильники 10·65, 2 шт. 20·30. фірми Junghaus 14·90. Бритви загр. зол. 5·75, 7·75, 9·75. Машинки до стриження волосся з запас. гребенями зол. 8·95, 10·95, 11·95. — Дивізки зол. 1·45, 3, 5.
БЕЗ РИЗИКА!
Коли товар не подобається, звертаємо гроші.
E. Jakubiński, Warszawa,
Nowolipki Nr. 23. Dział zegarków
Skrz. poczt. Nr. 237.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Домагайтесь найдобірнійших папірців до курення
„КАЛИНА“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

Аптика і Дроґерія під „Звіздою“
істнуюча від 1874 року
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поручає всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дроґерії.

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко. З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.